

P6_TA(2008)0346

Voorwaarden voor toegang tot aardgastransmissienetten *I**

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 9 juli 2008 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1775/2005 betreffende de voorwaarden voor de toegang tot aardgastransmissienetten (COM(2007)0532 – C6-0319/2007 – 2007/0199(COD))

(Medebeslissingsprocedure: eerste lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2007)0532),
 - gelet op artikel 251, lid 2 en artikel 95 van het EG-Verdrag, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C6-0319/2007),
 - gelet op artikel 51 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie industrie, onderzoek en energie en de adviezen van de Commissie economische en monetaire zaken en de Commissie interne markt en consumentenbescherming (A6-0253/2008),
1. hecht zijn goedkeuring aan het Commissievoorstel, als geamendeerd door het Parlement;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in dit voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 9 juli 2008 met het oog op de aanneming van Verordening (EG) nr. .../2008 van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1775/2005 betreffende de voorwaarden voor de toegang tot aardgastransmissienetten

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie ||,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's²,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag³,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Met de interne markt voor gas, die sinds 1999 geleidelijk tot stand is gebracht, wordt beoogd alle afnemers in de Gemeenschap – zowel particulieren als ondernemingen – echte keuzevrijheid te bieden, nieuwe kansen voor het bedrijfsleven te scheppen en grensoverschrijdende handel te bevorderen, teneinde efficiëntieverbeteringen, concurrerende prijzen en een betere dienstverlening **en toegang voor zo veel mogelijk personen** te bewerkstelligen en de voorzieningszekerheid en duurzaamheid in de hand te werken.

¹ PB C 211 van 19.8.2008, blz. 23.

² PB C 172 van 5.7.2008, blz. 55.

³ Standpunt van het Europees Parlement van 9 juli 2008.

- (2) Richtlijn 2003/55/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2003 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor gas ¹ en Verordening (EG) nr. 1775/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 28 september 2005 betreffende de voorwaarden voor toegang tot aardgastransmissienetten² hebben in belangrijke mate bijgedragen tot de totstandkoming van een dergelijke interne gasmarkt.
- (3) Momenteel kan echter niet worden gewaarborgd dat elke onderneming uit de Gemeenschap het recht heeft om in om het even welke lidstaat op gelijke voet gas te verkopen, zonder discriminatie of benadeling. Er is met name nog steeds geen sprake van een niet-discriminerende nettoegang en van een gelijk niveau van toezicht door de regelgevende instanties in de lidstaten ***en er bestaan nog steeds geïsoleerde markten.***
- (4) ***Als eerste stap in de richting van de marktintegratie en ter voltooiing van de interne markt voor gas moet een afdoende grensoverschrijdende gasinterconnectiecapaciteit worden bewerkstelligd.***
- (5) In de mededeling van de Commissie van 10 januari 2007 "Een energiebeleid voor Europa" is benadrukt hoe belangrijk het is de interne gasmarkt te voltooien en gelijke concurrentievoorwaarden voor alle gasbedrijven uit de Gemeenschap tot stand te brengen. De mededelingen van de Commissie van dezelfde datum over de vooruitzichten voor de interne gas- en elektriciteitsmarkt ¹ en met betrekking tot haar onderzoek op grond van artikel 17 van Verordening (EG) nr. 1/2003 naar de Europese gas- en elektriciteitssectoren ² hebben aangetoond dat de huidige voorschriften en maatregelen ***niet in alle lidstaten naar behoren zijn omgezet, met als resultaat dat de doelstelling van een goed functionerende interne energiemarkt nog niet naar tevredenheid is gerealiseerd.***

¹ PB L 176 van 15.7.2003, blz. 57.

² PB L 289 van 3.11.2005, blz. 1.

- (6) Verordening (EG) nr. 1775/2005 dient in de zin van deze mededelingen te worden aangepast om het regelgevingskader voor de interne gasmarkt te verbeteren.
- (7) Er is meer in het bijzonder ***nood aan de aanleg van fysieke aansluitingen tussen gasnetten enerzijds en*** een grotere samenwerking en coördinatie tussen transmissiesysteembeheerders ***anderzijds*** om een geleidelijke onderlinge afstemming van de technische en commerciële codes voor de verlening en het beheer van daadwerkelijke ***en transparante*** toegang tot de transmissienetten over de grenzen heen te verwezenlijken, om, met inachtneming van het milieu, een gecoördineerde en voldoende toekomstgerichte planning en een deugdelijke ontwikkeling van het transmissiesysteem in de Gemeenschap te waarborgen, en om energie-efficiëntie, onderzoek en innovatie te stimuleren, met name met de bedoeling de penetratie van hernieuwbare energiebronnen en de verspreiding van koolstofarme technologie te bevorderen. Transmissiesysteembeheerders dienen hun netten volgens onderling afgestemde technische en marktcodes te beheren.
- (8) Om te zorgen voor een optimaal beheer van het gastransmissienet in de Gemeenschap, moet een Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders worden opgericht. De taken van dit netwerk dienen te worden uitgeoefend met inachtneming van de communautaire mededingingsregels, die op de beslissingen van het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders van toepassing blijven. Deze taken moeten nauwkeurig worden omschreven en de daarbij gevolgde werkmethode moet efficiëntie, representativiteit en transparantie garanderen. Aangezien met een benadering op regionaal niveau effectievere vooruitgang kan worden geboekt, dienen de transmissiesysteembeheerders binnen de overkoepelende samenwerkingsstructuur regionale structuren op te zetten en er tegelijkertijd voor te zorgen dat de resultaten op regionaal niveau stroken met de codes en investeringsplannen op Gemeenschapsniveau. ***De lidstaten moeten de samenwerking bevorderen en toezien op de effectieve werking van het netwerk op regionaal niveau.***
-
- (9) Om de concurrentie door middel van liquide groothandelsmarkten voor gas te vergroten, is het van essentieel belang dat gas onafhankelijk van de locatie in het systeem kan worden verhandeld. Dit kan alleen als netgebruikers de vrijheid krijgen om entry- en exitcapaciteit los te boeken, zodat er een gastransport via zones en niet langs contractuele paden ontstaat. Op het zesde Forum van Madrid hebben de meeste belanghebbenden al een voorkeur uitgesproken voor entry-exitsystemen om de concurrentie te bevorderen.

- (10) Er bestaat een aanzienlijke contractuele congestie op de gasnetten. De congestiebeheer- en capaciteitsallocatiebeginselen voor nieuwe of onlangs gesloten contracten berusten daarom op de vrijgave van ongebruikte capaciteit waarbij netgebruikers in staat worden gesteld om hun gecontracteerde capaciteit door te verhuren of door te verkopen en transmissiesysteembeheerders ongebruikte capaciteit ten minste op "day-ahead"-basis en afschakelbaar op de markt moeten aanbieden. Gezien de grote omvang van bestaande contracten en de noodzaak om een echt gelijk speelveld te creëren tussen gebruikers van nieuwe en van bestaande capaciteit, moeten deze beginselen worden toegepast op alle gecontracteerde capaciteit, dus ook de bestaande contracten.
- (11) Uit de marktonderzoeken die de nationale regelgevende instanties en de Commissie in de loop van de voorbije jaren hebben uitgevoerd, is gebleken dat de thans geldende transparantievereisten en voorschriften voor de toegang tot de infrastructuur ontoereikend zijn *om een echte, goed werkende, doelmatige en open interne markt te waarborgen*.
- (12) Gelijke toegang tot informatie over de fysieke toestand van het systeem is noodzakelijk opdat alle marktdeelnemers zich een oordeel over de totale vraag- en aanbodsituatie kunnen vormen en de redenen voor bewegingen van de groothandelsprijs kunnen onderkennen. Dit betekent onder meer dat nauwkeuriger informatie dient te worden verschaft over vraag en aanbod, netcapaciteit, flows en onderhoud, balancering en beschikbaarheid en gebruik van opslag. Gezien het belang van deze informatie voor de werking van de *interne markt voor gas* is opheffing van de publicatiebeperkingen om redenen van vertrouwelijkheid noodzakelijk.
- (13) Om het vertrouwen in de markt te versterken, moeten marktdeelnemers de zekerheid hebben dat misbruik *daadwerkelijk* kan worden bestraft. De bevoegde autoriteiten moeten *daadwerkelijk de bevoegdheid krijgen* vermoedens van marktmisbruik te onderzoeken. *Daartoe* moeten de bevoegde autoriteiten toegang hebben tot gegevens die informatie verschaffen over operationele beslissingen van leveranciers. Op de gasmarkt worden alle beslissingen *van die aard* aan de systeembeheerders gemeld in de vorm van capaciteitsreserveringen, nominaties en gerealiseerde flows. Systeembeheerders moeten informatie *in verband hiermee* gedurende een bepaalde termijn *in gemakkelijk te raadplegen vorm* ter beschikking van de bevoegde autoriteiten houden. *De bevoegde autoriteiten moeten verder regelmatig nagaan of de systeembeheerders zich aan de regels houden*.

- (14) Om voor huishoudelijke afnemers te kunnen concurreren, mogen leveranciers niet worden gehinderd wanneer zij nieuwe kleinhandelsmarkten willen betreden. Alle *marktdeelnemers* dienen derhalve kennis te hebben van de regels en verantwoordelijkheden die de leveringsketen kenmerken *en deze* regels en verantwoordelijkheden moeten worden geharmoniseerd teneinde de marktintegratie in de Gemeenschap in de hand te werken. ***De bevoegde autoriteiten moeten regelmatig nagaan of de marktdeelnemers zich aan de regels houden.***
- (15) Er is *in sommige lidstaten* sprake van een gebrekkige toegang tot gasopslag- en LNG-installaties. Daarom moet de ***tenuitvoerlegging van de bestaande*** regelgeving ***radicaal verbeterd worden***. Uit onderzoek van de ERGEG (de Europese groep van regelgevende instanties voor elektriciteit en gas) is gebleken dat de voor opslagsysteembeheerders geldende vrijwillige richtsnoeren voor goede *praktijken* met betrekking tot de toegang van derden, waarover de belanghebbenden het op het Forum van Madrid eens waren geworden, ***in sommige gevallen niet op de juiste manier*** worden gevolgd en daarom bindend moeten worden *gemaakt*. ***Hoewel de vrijwillige richtsnoeren momenteel in de hele Europese Unie bijna volledig zijn omgezet, zal het bindend verklaren ervan het vertrouwen van de beheerders in een niet-discriminerende toegang tot opslaginstallaties vergroten.***
- (16) Verordening (EG) nr. 1775/2005 schrijft voor dat bepaalde maatregelen moeten worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden¹.
- (17) Besluit 1999/468/EG is gewijzigd bij Besluit 2006/512/EG *van de Raad*², waarbij *een* regelgevingsprocedure met toetsing is ingevoerd voor maatregelen van algemene strekking tot wijziging van niet-essentiële onderdelen van een volgens de procedure van artikel 251 van het van het Verdrag aangenomen *basisbesluit, onder meer door* sommige van deze niet-essentiële onderdelen *te schrappen* of *door het besluit aan te vullen* met nieuwe niet-essentiële onderdelen ¶.
- (18) Overeenkomstig de ¶ verklaring van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie³ betreffende Besluit 2006/512/EG vergt de toepassing van *de regelgevingsprocedure met toetsing* op reeds geldende, volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag aangenomen besluiten dat deze besluiten volgens de geldende procedures worden aangepast.

¹ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23. ¶

² PB L 200 van 22.7.2006, blz. 11.

³ PB C 255 van 21.10.2006, blz. 1.

(19) *In het bijzonder* moet de Commissie || de bevoegdheid worden gegeven de voor de invoering van Verordening (EG) nr. 1775/2005 noodzakelijke maatregelen aan te nemen die voorzien in de minimale harmonisatie welke vereist is om de doelstellingen van deze verordening te verwezenlijken. Daar het maatregelen van algemene strekking betreft tot wijziging van niet-essentiële onderdelen van Verordening (EG) nr. 1775/2005, *onder meer door haar aan te vullen* met nieuwe niet-essentiële onderdelen, moeten zij volgens de in artikel 5 bis van Besluit 1999/468/EG bepaalde regelgevingsprocedure met toetsing worden vastgesteld.

(20) Verordening (EG) nr. 1775/2005 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EG) nr. 1775/2005 wordt als volgt gewijzigd:

(1) Artikel 1 komt als volgt te luiden:

"Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

Deze verordening ||:

- a) *stelt* niet-discriminerende regels betreffende de toegangsvoorwaarden voor aardgastransmissiesystemen *vast*, waarbij rekening wordt gehouden met de specificiteit van nationale en regionale markten, teneinde een goede werking van de interne markt voor gas te waarborgen;
- b) *stelt* niet-discriminerende regels betreffende de toegangsvoorwaarden voor LNG- en opslaginstallaties *vast*;
- c) *bevordert* het ontstaan van || een goed functionerende en transparante groothandelsmarkt *met een hoge zekerheid op het vlak van aardgasvoorziening* en voorziet in mechanismen om *de regels inzake netwerktoegang voor grensoverschrijdende uitwisseling van gas* te harmoniseren || .

Deze verordening is *onverminderd* artikel 6 bis, lid 4, alleen van toepassing op opslaginstallaties die onder artikel 19, leden 3 of 4, van Richtlijn 2003/55/EG vallen.

De in de eerste alinea genoemde *aangelegenheden* omvatten onder meer de vaststelling van geharmoniseerde beginselen inzake de tarieven voor de toegang tot het net of inzake de methoden voor de berekening daarvan, de instelling van derdentoegangsdiensten, de vaststelling van geharmoniseerde beginselen inzake capaciteitsallocatie en congestiebeheer, de bepaling van transparantievereisten, balanceringsregels en tarieven voor onbalans, alsmede de bevordering van capaciteitsverhandeling.";

(2) Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

a) || lid 1 *wordt als volgt gewijzigd*:

i) *punt 1 wordt vervangen door*:

"1. "transmissie": het transport van aardgas door een doorvoerpijpleiding of door een pijpleidingnet dat vooral bestaat uit hogedrukpijpleidingen, met uitzondering van transport door een upstreampijpleiding of -pijpleidingnet en tevens met uitzondering van pijpleidingen of pijpleidingnetten die opslagcapaciteit aansluiten op lokale distributie en in het algemeen met uitzondering van transport door pijpleidingen die in de eerste plaats voor lokale aardgasdistributie worden gebruikt;"

ii) aan lid 1 worden de volgende definities toegevoegd:

- "24. LNG-installatiecapaciteit: capaciteit op een LNG-terminal voor het vloeibaar maken van aardgas of voor de invoer, verlading, bijkomende diensten, tijdelijke opslag en hervegassing van LNG;
- 25. ruimte: hoeveelheid gas die een gebruiker van een opslaginstallatie mag gebruiken voor de opslag van gas;
- 26. levercapaciteit: het debiet waarmee de opslaggebruiker gas mag onttrekken aan de opslaginstallatie;
- 27. injectiecapaciteit: het debiet waarmee de opslaggebruiker gas mag injecteren in de opslaginstallatie;
- 28. opslagcapaciteit: enigerlei combinatie van ruimte, injectiecapaciteit en levercapaciteit;
- 29. Agentschap": het bij Verordening (EG) nr. .../2008 van het Europees Parlement en de Raad van ... [betreffende de oprichting van een Agentschap voor de samenwerking tussen energieregelgevers]* opgerichte Agentschap voor de samenwerking tussen energieregelgevers.

* *P B L ...*";

b) lid 2 komt als volgt te luiden:

- "2. Onverminderd de definities in lid 1 zijn de definities in artikel 2 van Richtlijn 2003/55/EG die relevant zijn voor de toepassing van deze verordening, ook van toepassing, met uitzondering van de definitie van "transmissie" in punt 3 van dat artikel.

De definities in de punten 3 tot en met 23 van lid 1 die betrekking hebben op transmissie, zijn van overeenkomstige toepassing op opslag- en LNG-installaties."

(3) De volgende artikelen || worden ingevoegd *na artikel 2*:

"Artikel 2 bis

Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas

Alle transmissiesysteembeheerders werken samen op Gemeenschapsniveau door een Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas op te richten met de bedoeling een optimaal beheer, ***gecoördineerde werking*** en deugdelijke technische ontwikkeling van het Europees gastransmissienet te garanderen, ***en de voltooiing van de interne gasmarkt, de werking van de energiemarkten en grensoverschrijdende handel te bevorderen.***

Artikel 2 ter

Oprichting van het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas

1. Uiterlijk op [...] *dienen* de transmissiesysteembeheerders voor gas || ontwerpstatuten, een lijst van toekomstige leden en het ontwerpreglement van orde || van het op te richten Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas || bij de Commissie en het Agentschap *in*.
2. Binnen ***twee maanden*** na ontvangst brengt het Agentschap, ***na raadpleging van de organisaties die alle belanghebbenden vertegenwoordigen en in het bijzonder de systeemgebruikers en klanten,*** aan de Commissie advies uit over de ontwerpstatuten, de ledenlijst en het ontwerpreglement van orde.
3. ***Rekening houdend met het in lid 2 bepaalde advies van het Agentschap en*** binnen drie maanden na ontvangst van *dit* advies brengt de Commissie advies uit over de ontwerpstatuten, de ledenlijst en het ontwerpreglement van orde.
4. Binnen drie maanden na ontvangst van het advies van de Commissie gaan de transmissiesysteembeheerders over tot de oprichting van het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas en tot de aanneming en publicatie van zijn statuten en reglement van orde.

Artikel 2 quater

Taken van het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas

1. ***Ter verwezenlijking van de in artikel 2 bis vermelde doelstellingen*** stelt het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas ***overeenkomstig de in artikel 2 quinquies, juncto artikel 6, lid 3 van Verordening (EG) nr. .../2008 [tot oprichting van een Agentschap voor samenwerking tussen energieregelgevers] beschreven procedure*** de volgende documenten ***vast en legt deze aan het Agentschap voor:***
 - a) ***in samenwerking met marktdeelnemers en netwerkgebruikers opgestelde ontwerpnetwerkcodes*** op de in lid 3 vermelde terreinen;
 - b) gemeenschappelijke netbeheersinstrumenten en onderzoekplannen;
 - c) om de twee jaar een tienjarig investeringsplan, ***waarin onder meer een verslag inzake de toereikendheid van vraag en aanbod is opgenomen;***
 - d) ***maatregelen ter waarborging van real-time-coördinatie van netwerkexploitatie onder normale omstandigheden en in noodsituaties;***
 - e) ***richtsnoeren inzake coördinatie van technische samenwerking tussen communautaire transmissiesysteembeheerders en transmissiesysteembeheerders van derde landen;***
 - f) een jaarlijks werkprogramma ***op basis van de door het Agentschap gestelde prioriteiten;***
 - g) een jaarverslag; *en*
 - h) jaarlijkse zomer- en wintervooruitzichten inzake de levering.

2. Het in lid 1, onder *f*), bedoelde jaarlijkse werkprogramma bevat een lijst en beschrijving van de *netwerkcodes* die in het desbetreffende jaar zullen worden opgesteld, een plan voor het gemeenschappelijke beheer van het netwerk en de onderzoek- en ontwikkelingsactiviteiten in de loop van dat jaar, alsook een indicatief tijdschema.
3. De gedetailleerde *netwerkcodes* hebben betrekking op de volgende terreinen, rekening houdend met de in het jaarlijkse werkprogramma vastgelegde prioriteiten:
 - a) voorschriften inzake veiligheid en betrouwbaarheid, *waaronder interoperabiliteitsvoorschriften en operationele procedures voor noodsituaties*;
 - b) voorschriften voor netaansluiting en –toegang;
 -
 - c) voorschriften voor *grensoverschrijdende* capaciteitsallocatie en congestiebeheer;
 -
 - d) *aan het net gerelateerde* transparatievoorschriften;
 - e) balanceringsvoorschriften *en voorschriften voor geschillenbeslechting*;
 -
 - f) energie-efficiëntie met betrekking tot gasnetten.
4. Het *Agentschap* houdt toezicht op de tenuitvoerlegging van de *netwerkcodes door het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas*.

5. Om de twee jaar publiceert het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas, *na goedkeuring ervan door het Agentschap*, een Gemeenschapsbreed tienjarig plan voor investeringen in het net. Het investeringsplan bevat een modellering van het geïntegreerde net, *waarin rekening wordt gehouden met opslag- en LNG-installaties*, een scenario-ontwikkeling, een verslag inzake de toereikendheid van vraag en aanbod en een beoordeling van de veerkracht van het systeem. Het investeringsplan berust met name op de nationale investeringsplannen en *houdt rekening met de communautaire en regionale aspecten van netwerkplanning, met inbegrip van* de bij Beschikking nr. 1364/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad* opgestelde richtsnoeren voor trans-Europese netwerken in de energiesector. Het investeringsplan geeft aan waar er sprake is van een tekort aan investeringen, met name met betrekking tot de grensoverschrijdende capaciteit, *en omvat investeringen in interconnectie, in het bijzonder en op de eerste plaats in verbindingen tussen "energie-eilanden" en gasnetwerken in de Gemeenschap, en investeringen in andere infrastructuur die noodzakelijk is voor effectieve handel en concurrentie en voor een gegarandeerd aanbod. Bij het investeringsplan wordt een onderzoek gevoegd naar de belemmeringen voor de toename van grensoverschrijdende capaciteit van het netwerk als gevolg van verschillende goedkeuringsprocedures of -praktijken.*

De transmissiesysteembeheerders moeten het gepubliceerde investeringsplan uitvoeren.

6. *Ter verwezenlijking van de in artikel 2 bis beschreven doelstellingen kan het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas het Agentschap op eigen initiatief ontwerpnetwerkcodes voorstellen op alle terreinen die niet in lid 3 vermeld zijn. Het Agentschap stelt vervolgens de netwerkcodes vast overeenkomstig de in artikel 2 septies beschreven procedure en zorgt er daarbij voor dat deze codes niet in tegenspraak zijn met de richtsnoeren die overeenkomstig artikel 2 sexies zijn vastgesteld.*

Artikel 2 quinquies

Toezicht door het Agentschap

1. Het Agentschap oefent toezicht uit op de uitvoering van de in artikel 2 quater, lid 1, bedoelde taken van het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas.
2. Het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas dient de ontwerpversies van de *netwerkcodes en de in artikel 2 quater, lid 1, bedoelde documenten ter goedkeuring* in bij het Agentschap.

Het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas verzamelt alle relevante informatie in verband met de uitvoering van de netwerkcodes en legt deze ter beoordeling voor aan het Agentschap.

3. Het Agentschap *ziet toe op de uitvoering van de technische netwerkcodes, het tienjarige investeringsplan en het jaarlijkse werkprogramma en neemt de resultaten van dit toezicht op in zijn jaarverslag. Indien de transmissiesysteembeheerders zich niet houden aan de netwerkcodes, het tienjarige investeringsplan of het jaarlijkse werkprogramma van het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas, brengt het Agentschap de Commissie daarvan op de hoogte.*

Artikel 2 sexies

Ontwikkeling van richtsnoeren

1. *De Commissie stelt, na raadpleging van het Agentschap, een jaarlijkse prioriteitenlijst vast van zaken die van primair belang zijn voor de ontwikkeling van de interne gasmarkt.*
2. *Met betrekking tot de prioriteitenlijst geeft de Commissie het Agentschap de opdracht om binnen zes maanden ontwerprijchsnoeren te ontwikkelen waarin fundamentele, duidelijke en objectieve beginselen worden vastgesteld voor de harmonisering van voorschriften, zoals bedoeld in artikel 2 quater.*
3. *Bij het opstellen van deze richtsnoeren raadpleegt het Agentschap formeel en op open en doorzichtige wijze het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas en andere belanghebbenden.*

4. *Het Agentschap stelt op grond van deze raadpleging ontwerprijchtsnoeren vast. Het vermeldt de opmerkingen die bij de raadpleging zijn gemaakt en verklaart hoe daarmee rekening werd gehouden. Wanneer met opmerkingen geen rekening is gehouden, wordt dit gemotiveerd.*
5. *De Commissie kan op eigen initiatief of op verzoek van het Agentschap dezelfde procedure toepassen voor een actualisering van de rijchtsnoeren.*

Artikel 2 septies

Ontwikkeling van netwerkcodes

1. *Binnen zes maanden na de vaststelling van de rijchtsnoeren door het Agentschap machtigt de Commissie overeenkomstig artikel 2 sexies het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas om ontwerpnetwerkcodes te ontwikkelen met volledige inachtneming van de in de rijchtsnoeren vastgestelde beginselen.*
2. *Bij het opstellen van deze codes houdt het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas rekening met de technische expertise van marktdeelnemers en netwerkgebruikers en houdt het deze op de hoogte van de geboekte vooruitgang.*
3. *Het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas legt de ontwerpnetwerkcodes voor aan het Agentschap.*
4. *Het Agentschap houdt in verband met de netwerkcodes op een open en transparante wijze een formele raadpleging over de ontwerpnetwerkcodes.*
5. *Het Agentschap stelt de ontwerpnetwerkcodes op grond van deze raadpleging vast. Het vermeldt de opmerkingen die bij de raadpleging zijn gemaakt en verklaart hoe daarmee rekening werd gehouden. Wanneer met opmerkingen geen rekening is gehouden, wordt dit gemotiveerd.*
6. *Op initiatief van het Agentschap of op verzoek van het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas kunnen de bestaande codes via dezelfde procedure worden herzien.*

7. ***De Commissie kan de netwerkcodes op aanbeveling van het Agentschap voorleggen aan het comité als bedoeld in artikel 14, lid 1 voor de uiteindelijke goedkeuring in overeenstemming met de regelgevingsprocedure met toetsing als bedoeld in artikel 14, lid 2.***

Artikel 2 octies

Raadplegingen

1. Bij de uitvoering van zijn taken raadpleegt het ***Agentschap formeel*** en op open en transparante wijze alle betrokken marktdeelnemers **■**. Bij de raadpleging worden leveranciers, afnemers, systeemgebruikers, distributiesysteembeheerders, LNG-systeembeheerders en opslagsysteembeheerders, met inbegrip van relevante (bedrijfstaking)verenigingen, technische instanties en platforms van belanghebbenden betrokken.
2. Alle documenten en notulen van vergaderingen die met de in lid 1 bedoelde onderwerpen verband houden, worden openbaar gemaakt.
3. Alvorens ***de richtsnoeren en netwerkcodes*** vast te stellen, geeft het ***Agentschap*** aan welke opmerkingen *tijdens* de raadpleging zijn ontvangen en hoe met deze opmerkingen rekening is gehouden. Wanneer met opmerkingen geen rekening is gehouden, wordt dit *door het Agentschap* gemotiveerd.
4. ***Het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas werkt conform artikel 2 septies, lid 2, samen met de marktdeelnemers en de gebruikers van de netwerken.***

Artikel 2 nonies

Kosten

De kosten die met de in de artikelen 2 bis tot en met 2 *decies* genoemde werkzaamheden van het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas verband houden, worden gedragen door de transmissiesysteembeheerders en worden in aanmerking genomen bij de berekening van de tarieven.

Artikel 2 decies

Regionale samenwerking tussen transmissiesysteembeheerders

1. Binnen het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas brengen transmissiesysteembeheerders regionale samenwerking tot stand om bij te dragen tot de uitvoering van de in artikel 2 quater, lid 1, genoemde taken. Zij publiceren met name om de twee jaar een regionaal investeringsplan en mogen investeringsbeslissingen nemen op basis van het regionale investeringsplan.

Het regionale investeringsplan mag niet indruisen tegen het in artikel 2 quater, lid 1, onder c), bedoelde tienjarige investeringsplan.

2. De transmissiesysteembeheerders bevorderen het treffen van operationele regelingen om een optimaal beheer van het netwerk te verzekeren, en bevorderen tevens de ontwikkeling van energiebeurzen, de *gecoördineerde* allocatie van grensoverschrijdende capaciteit ■ en de *compatibiliteit* van *grensoverschrijdende* balanceringsmechanismen.
3. *De nationale regelgevende instanties van de lidstaten en de andere relevante nationale instanties werken op alle niveaus samen om de marktregeling te harmoniseren en de nationale markten op een of meer regionale niveaus te integreren, als een eerste tussenstap naar een volledig geliberaliseerde interne markt. Zij stimuleren meer bepaald de samenwerking van transmissiesysteembeheerders op regionaal niveau en vereenvoudigen hun regionale integratie met als doel een competitieve interne markt op te richten, de harmonisering van hun regelgevende en technische kaders te bevorderen en vooral de nog bestaande gaseilanden te integreren."*

* PB L 262 van 22.9.2006, blz. 1."

(4) || Artikel 3, lid 1, wordt *als volgt* gewijzigd:

a) *alinea 1* wordt vervangen door:

"1. De door de transmissiesysteembeheerders en de LNG-systeembeheerders toegepaste tarieven, of de voor de berekening daarvan gebruikte methoden die zijn goedgekeurd door de regelgevende instanties overeenkomstig artikel 25, lid 2, van Richtlijn 2003/55/EG, alsmede de tarieven die worden gepubliceerd overeenkomstig artikel 18, lid 1, van die richtlijn, zijn transparant, houden rekening met de noodzaak van systeemintegriteit en verbetering ervan en zijn een afspiegeling van de werkelijke kosten, voor zover deze overeenkomen met die van een efficiënte, structureel vergelijkbare netbeheerder en transparant zijn, waarbij tevens wordt gelet op de nodige winst op de investeringen. De tarieven of de voor de berekening daarvan gebruikte methoden zijn niet-discriminerend."

b) *alinea 3* wordt vervangen door:

"De tarieven, of de methoden voor de berekening daarvan, zijn bevorderlijk voor de efficiënte handel in gas en voor de concurrentie en zijn tegelijk gericht op het vermijden van kruissubsidiëring tussen de netgebruikers en op het bieden van stimulansen voor investeringen en het handhaven of creëren van interoperabele transmissienetten. Dit kan speciale regelgeving voor nieuwe investeringen omvatten."

c) de volgende *alinea's* worden toegevoegd:

"Tarieven voor netgebruikers worden voor elk entry- en exitpunt apart en los van elkaar vastgesteld. Nettarieven worden niet berekend op basis van contractuele paden. De toegang tot het netwerk is vrij voor alle nieuwe ondernemers zonder enige discriminatie.

De tarieven of de voor de berekening daarvan gebruikte methoden zijn niet-discriminerend en transparant."

(5) De titel van artikel 4 komt als volgt te luiden:

"Derdentoeegangsdiensten bij transmissiesysteembeheerders";

(6) Het volgende || wordt ingevoegd *na artikel 4*:

"Artikel 4 bis

Derdentoeegangsdiensten bij opslag- en LNG-installaties

1. LNG- en opslagsysteembeheerders waarborgen dat zij:

- a) op niet-discriminerende basis aan alle netgebruikers diensten aanbieden die aan de marktbehoefte voldoen. Met name wanneer een LNG- of opslagsysteembeheerder dezelfde dienst **tegelijktijd** aan meerdere afnemers aanbiedt, geschiedt dit onder gelijkwaardige contractuele voorwaarden;
- b) diensten aanbieden die aansluiten bij het gebruik van het stelsel van gastransportsystemen en **eenvoudige** toegang vergemakkelijken door samenwerking met de transmissiesysteembeheerder;
- c) relevante informatie publiceren, en met name gegevens over het gebruik en de beschikbaarheid van diensten, binnen een tijds kader dat verenigbaar is met de redelijke commerciële behoeften van gebruikers van opslag- en LNG-installaties **en onder toezicht van de bevoegde overheid**.

2. Opslagsysteembeheerders waarborgen dat zij:

- a) zowel vaste als afschakelbare derdentoeegangsdiensten aanbieden. De prijs van afschakelbare capaciteit is een afspiegeling van de waarschijnlijkheid van afschakeling;
- b) opslaginstallatiegebruikers zowel lange- als kortetermijndiensten aanbieden;
- c) opslaginstallatiegebruikers zowel gebundelde als ontvlechte diensten aanbieden die verband houden met opslagruimte, injectiecapaciteit en levercapaciteit.

3. LNG- en opslaginstallatiecontracten leiden niet tot willekeurig hogere tarieven leiden wanneer ze gesloten worden:
 - a) buiten een aardgasjaar met niet-standaardaanvangsdata of
 - b) met een kortere duur dan een standaardtransport- en -opslagcontract op jaarbasis.
 4. Zo nodig kunnen dertentoegangsdiensten afhankelijk worden gesteld van passende garanties van netgebruikers wat hun kredietwaardigheid betreft. Zulke garanties mogen geen oneerlijke marktbelemmering vormen en moeten niet-discriminerend, transparant en evenredig zijn.
 5. Contractuele grenzen met betrekking tot de vereiste minimumomvang van LNG-installatiecapaciteit en opslagcapaciteit berusten op technische beperkingen en vormen voor kleinere opslaggebruikers geen belemmering om toegang te verkrijgen tot opslagdiensten.";
- (7) Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:
- a) de titel *wordt vervangen door:*

"Beginselen inzake mechanismen voor capaciteitsallocatie en procedures voor congestiebeheer bij transmissiesysteembeheerders";
 - b) *in lid 2 wordt letter a) vervangen door:*

"a) passende economische signalen geven voor een efficiënt en maximaal gebruik van de technische capaciteit en investeringen in nieuwe infrastructuur vergemakkelijken en de grensoverschrijdende handel in gas bevorderen."

c) lid 3 wordt vervangen door:

"3. Transmissiesysteembeheerders implementeren en publiceren niet-discriminerende en transparante procedures voor congestiebeheer die **de grensoverschrijdende handel in gas bevorderen, waarbij de beginselen van non-discriminatie en vrije concurrentie worden gerespecteerd.**

Om contractuele congestie te voorkomen biedt de transmissiesysteembeheerder ongebruikte capaciteit ten minste op "day-ahead"-basis en afschakelbaar op de primaire markt aan, **voorzover dit geen belemmering vormt voor de uitvoering van langetermijnleveringscontracten.**";

d) lid 4 wordt geschrapt;

e) de volgende leden worden toegevoegd:

"6. Transmissiesysteembeheerders beoordelen periodiek de marktbehoefte aan nieuwe investeringen. Bij de planning van nieuwe investeringen beoordelen zij de marktbehoefte **en houden zij rekening met de criteria voor de zekerheid van de voorziening.**

7. **In het geval van langdurige fysieke congestie lossen de transmissiesysteembeheerders congestie op door de bestaande capaciteit op basis van de marktbehoefte uit te breiden met nieuwe capaciteit. Ter beoordeling van de marktvaart voeren de transmissiesysteembeheerders seizoensgebonden open procedures uit.**

8. **De nationale regelgevende instanties houden toezicht op het congestiebeheer binnen de nationale gassystemen en interconnectoren.**

Transmissiesysteembeheerders leggen hun congestiebeheerprocedures, inclusief capaciteitsallocatie, ter goedkeuring voor aan de nationale regelgevende instanties. De nationale regelgevende autoriteiten kunnen om wijziging van deze procedures vragen alvorens ze goed te keuren.";

(8) Het volgende artikel || wordt ingevoegd *na artikel 5*:

"Artikel 5 bis

Beginselen inzake mechanismen voor capaciteitsallocatie en procedures voor congestiebeheer bij opslag- en LNG-installaties

1. Marktdeelnemers krijgen de beschikking over de maximale opslag- en LNG-installatiecapaciteit, met inachtneming van systeemintegriteit en exploitatie.
2. LNG- en opslagsysteembeheerders implementeren en publiceren niet-discriminerende en transparante mechanismen voor capaciteitsallocatie welke:
 - a) passende economische signalen geven voor een efficiënt en maximaal gebruik van de capaciteit en investeringen in nieuwe infrastructuur vergemakkelijken;
 - b) zorgen voor compatibiliteit met het marktmechanisme, met inbegrip van spotmarkten en trading hubs, en tevens flexibel zijn en in staat zijn zich aan veranderende marktomstandigheden aan te passen;
 - c) compatibel zijn met de toegangssystemen van de netten die met de LNG-opslagsystemen verbonden zijn.
3. LNG- en opslaginstallatiecontracten bevatten mechanismen om het hamsteren van capaciteit te voorkomen, waarbij rekening wordt gehouden met de volgende bij contractuele congestie geldende beginselen:
 - a) de systeembeheerder biedt ongebruikte LNG-installatie- en opslagcapaciteit ***zonder uitstel*** op de primaire markt aan. Dit geschiedt bij opslaginstallaties ten minste op "day-ahead"-basis en afschakelbaar;
 - b) LNG- en opslaginstallatiegebruikers die hun gecontracteerde capaciteit op de secundaire markt willen doorverkopen, hebben daartoe het recht.

Bij deze maatregelen wordt rekening gehouden met de integriteit van het betrokken systeem en met de leveringszekerheid.";

(9) Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

a) de titel komt als volgt te luiden:

"transparantievereisten voor transmissiesysteembeheerders";

b) lid 5 wordt geschrapt;

c) het volgende lid 7 wordt toegevoegd:

"7. Transmissiesysteembeheerders publiceren vooraf en achteraf informatie over vraag en aanbod die berust op nominaties, prognoses en de gerealiseerde flows in en uit het systeem. Het niveau van de gepubliceerde informatie is een afspiegeling van de informatie die de transmissiesysteembeheerder tot zijn beschikking heeft. ***De bevoegde overheid ziet erop toe dat alle nodige informatie wordt bekendgemaakt.***

Transmissiesysteembeheerders ***stellen de nationale regelgevende instantie op diens verzoek in kennis van*** de getroffen maatregelen, de gemaakte kosten en de gegenereerde opbrengsten in verband met de balancerings van het systeem.

De betrokken marktdeelnemers verstrekken de in dit artikel bedoelde gegevens aan de transmissiesysteembeheerders.";

(10) De volgende artikelen worden ingevoegd *na artikel 6*:

"Artikel 6 bis

Transparantievereisten voor opslag- en LNG-installaties

1. LNG- en opslagsysteembeheerders publiceren gedetailleerde informatie over de diensten die zij aanbieden en de toegepaste relevante voorwaarden, alsook de technische informatie die nodig is opdat LNG- en opslaginstallatiegebruikers effectieve toegang tot deze installaties verkrijgen.
2. Met betrekking tot de aangeboden diensten publiceert elke LNG- en opslagsysteembeheerder voortschrijdend en op een gebruikersvriendelijke gestandaardiseerde wijze numerieke informatie over gecontracteerde en beschikbare opslag- en LNG-installatiecapaciteit. ***De bevoegde overheid ziet erop toe dat alle nodige informatie wordt bekendgemaakt.***
3. LNG- en opslagsysteembeheerders publiceren de krachtens deze verordening vereiste informatie altijd op een zinvolle, *eenvoudig* meetbare en goed toegankelijke manier en op niet-discriminerende basis.
4. Alle LNG- en opslagsysteembeheerders publiceren de hoeveelheid gas in elke ***opslaginstallatie, groep van opslaginstallaties van eenzelfde balanceringszone*** en LNG-installatie, de in- en uitstroom en de beschikbare opslag- en LNG-installatiecapaciteit. Dit geldt ook voor de installaties die van dertoegang vrijgesteld zijn. De informatie wordt ook verstrekt aan de transmissiesysteembeheerder, die deze in geaggregeerde vorm voor elk systeem of subsysteem op basis van de relevante punten publiceert. De informatie wordt ten minste dagelijks geactualiseerd.

5. *Om te zorgen voor transparante, objectieve en niet-discriminerende tarieven en om een efficiënt gebruik van de infrastructuurvoorzieningen te bevorderen publiceren de beheerders van LNG- en opslaginstallaties of de betrokken nationale regelgevende instanties redelijke en voldoende gedetailleerde informatie over tariefafwijkingen, methodologieën en tariefstructuren voor infrastructuur onder geregelde derdentoegang. De beheerders van LNG- en opslaginstallaties leggen hun procedures voor congestiebeheer, met inbegrip van capaciteitstoewijzing, ter goedkeuring voor aan de regelgevende autoriteiten. De regelgevende autoriteiten kunnen om wijziging van deze procedures vragen alvorens ze goed te keuren.*
6. *Als de beheerder van een LNG- of opslaginstallatie meent dat hij om reden van vertrouwelijkheid niet het recht heeft alle gevraagde informatie te publiceren, vraagt hij de nationale regelgevingsautoriteit om de toestemming om de publicatie te beperken met betrekking tot het betrokken punt of de betrokken punten.*

De nationale regelgevingsautoriteit verleent of weigert toestemming per geval, en houden daarbij in het bijzonder rekening met de noodzaak de legitieme commerciële vertrouwelijkheid in acht te nemen en het doel een concurrerende interne gasmarkt tot stand te brengen. Als toestemming wordt verleend, wordt de beschikbare opslag- en/of LNG-installatiecapaciteit gepubliceerd zonder vermelding van de numerieke gegevens die de vertrouwelijkheid zouden schenden.

Artikel 6 ter

Registratieverplichtingen voor systeembeheerders

Transmissiesysteembeheerders, opslagsysteembeheerders en LNG-systeembeheerders houden vijf jaar lang alle in de artikelen 6 en 6 bis en in deel 3 van de bijlage bedoelde informatie ter beschikking van de nationale regelgevende instantie, de nationale mededingingsautoriteit en de Commissie.";

(11) Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

a) de volgende zin wordt aan het eind van lid 1 toegevoegd:

"Balanceringsregels zijn marktgericht.";

b) lid 2 *wordt vervangen door*:

"2. Om de netgebruikers in staat te stellen tijdig corrigerende maatregelen te nemen, verstrekken de transmissiesysteembeheerders voldoende, tijdige en betrouwbare on-line-informatie over de balanceringsstatus van de netgebruikers.

De verstrekte informatie is een afspiegeling van het niveau van de informatie die de transmissiesysteembeheerder tot zijn beschikking heeft, en sluit aan bij de verrekeningsperiode waarover onbalanskosten worden berekend.

Voor dergelijke informatie worden geen kosten in rekening gebracht.

c) de leden 4, 5 en 6 worden geschrapt.";

(12) Artikel 8 *wordt vervangen door*:

"Artikel 8

Verhandeling van capaciteitsrechten

Elke transmissie-, opslag- en LNG-systeembeheerder onderneemt redelijke stappen om mogelijk te maken en te bevorderen dat capaciteitsrechten vrij verhandelbaar zijn. ***Daarbij dienen de beginselen van transparantie en non-discriminatie in acht te worden genomen.*** Ieder van deze beheerders werkt geharmoniseerde transport-, LNG-installatie- en opslagcontracten en -procedures op de primaire markt uit om de secundaire handel in capaciteit te bevorderen, en erkent de overdracht van primaire capaciteitsrechten voor zover daarvan door systeemgebruikers kennisgeving is gedaan.

Van deze contracten en procedures wordt aan de regelgevende instanties kennisgeving gedaan.";

(13) Het volgende artikel wordt ingevoegd *na artikel 8*:

"Artikel 8 bis
Kleinhandelsmarkten

Teneinde het ontstaan van goed functionerende, *efficiënte* en transparante *markten* op regionaal en communautair niveau te bevorderen, zien de lidstaten erop toe dat de taken en verantwoordelijkheden van transmissiesysteembeheerders, distributiesysteembeheerders, leveranciers en afnemers, alsmede, indien nodig, andere marktdeelnemers *in detail* zijn omschreven wat contractuele regelingen, verbintenissen jegens afnemers, gegevensuitwisseling en geschillenbeslechting, gegevenseigendom en meteropneming betreft.

Deze voorschriften worden openbaar gemaakt ■ en worden aan het oordeel van de regelgevende instanties onderworpen.";

(14) || Artikel 9 wordt vervangen door:

"Artikel 9
Richtsnoeren betreffende diensten voor derdentoegang

1. In voorkomend geval ***kan de Commissie richtsnoeren goedkeuren*** die voorzien in de minimale harmonisatie ■ vereist ■ om de doelstellingen van deze verordening te verwezenlijken ***en waarin de bijzonderheden worden vermeld van derdentoegangsdiensten, inclusief de aard, duur en andere eisen van deze diensten, in overeenstemming met de artikelen 4 en 4 bis.***
2. De richtsnoeren betreffende de ***derdentoegang genoemd*** in lid 1 ■ zijn wat de transmissiesysteembeheerders betreft, opgenomen in de bijlage.
3. ***Bij de toepassing en de wijziging van de krachtens dit artikel aangenomen richtsnoeren betreffende derdentoegang wordt rekening gehouden met de verschillen tussen de nationale gassystemen. Derhalve zullen geen uniforme voorwaarden voor de toegang van derden op communautair niveau vereist zijn. Er kunnen evenwel minimumeisen worden gesteld waaraan moet worden voldaan om de voor een interne gasmarkt noodzakelijke niet-discriminerende en transparante voorwaarden voor nettoegang te verwezenlijken; deze minimumeisen kunnen vervolgens worden toegepast in het licht van de verschillen tussen de nationale gassystemen.***;

(15) Artikel 13, lid 1 wordt vervangen door:

"1. De lidstaten zorgen ervoor dat de nationale regelgevende instanties, ingesteld op grond van artikel 25 van Richtlijn 2003/55/EG, de bevoegdheid hebben om te zorgen voor de daadwerkelijke naleving van deze verordening door hun voor elke afzonderlijke overtreding de bevoegdheid te verlenen om ofwel doeltreffende, afschrikkende en evenredige sancties op te leggen die kunnen oplopen tot 10 % van de omzet van de systeemoperator op de binnenlandse markt, ofwel de vergunning van de operator in te trekken. De lidstaten stellen de Commissie hiervan uiterlijk op 1 januari 2010 in kennis en brengen haar onverwijld op de hoogte van alle eventuele latere wijzigingen.";

(16) Artikel 14, lid 2, wordt vervangen door:

"2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, zijn artikel 5 bis, leden 1 tot en met 4, en artikel 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 8 van dat besluit.";

(17) Punt b) van artikel 16 wordt vervangen door:

"b) de in artikel 22, leden 1 en 2, van Richtlijn 2003/55/EG bedoelde interconnectoren tussen lidstaten, LNG- en opslaginstallaties en aanzienlijke capaciteitsverhogingen van bestaande infrastructuur en wijzigingen van die infrastructuur die het mogelijk maken nieuwe bronnen voor de levering van gas te ontwikkelen, die zijn ontheven van de toepassing van de artikelen 7, 18, 19 en 20 of van artikel 25, leden 2, 3 en 4, van die richtlijn, voor de duur van de ontheffing van de onder dit punt vermelde bepalingen, met uitzondering van artikel 6 bis, lid 4, van deze verordening, of";

(18) De bijlage wordt als volgt gewijzigd:

a) de titel van punt 1 *wordt vervangen door*:

"Derdentoevangsdiensten bij transmissiesysteembeheerders".

b) de titel van punt 2 *wordt vervangen door*:

Beginselen inzake de mechanismen voor capaciteitsallocatie en de procedures voor congestiebeheer bij transmissiesysteembeheerders en de toepassing van deze procedures bij contractuele congestie, en".

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te ||

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter